

Oponentní posudek bakalářské práce

Kristýna Janovská: *Antithese a jejich funkce v Kázání na hoře*, HTF UK 2017

Práce Kristýny Janovské na téma *Antithese a jejich funkce v Kázání na hoře* se věnuje analýze pasáže z Mt 5,21–48. Autorka předesílá tři obecnější úvodní kapitoly, které zasazují téma do širšího kontextu novozákonní vědy. První kapitola je věnována literárnímu a teologickému úvodu do Matoušova evangelia. Druhá kapitola se zabývá synoptickou otázkou a otázkou pramenů synoptických evangelíí. Třetí kapitola pojednává o problematice bádání o historickém Ježíši. Práce vychází z odborné české i zahraniční (cizojazyčné) literatury. Seznam použité sekundární literatury zahrnuje 19 položek; všechny je možno pokládat za relevantní. Svým rozsahem 52 tiskových stran práce přesahuje minimální kvantitativní požadavky na bakalářskou práci.

Práce je psána dobrým jazykem (s výjimkou některých nestandardních tvarů: „theodicie“ místo „theodicea“ na s. 56), který jen místy narušuje formulační neobratnost (např. s. 33: „Je Boží vůlí, aby se člověk vyrovnal příčině [?] vedoucí k vraždě bratra“; s. 36 „mít na vědomí“ místo „brát na vědomí“ nebo „mít na paměti“).

Mám dílčí připomínky též k stavbě jednotlivých kapitol práce. Kapitola věnovaná Matoušově etice se například v polovině odchyluje od tématu a je zakončena odstavcem, který se zabývá spíše prameny a strukturou Horského kázání. Kapitola o „Božím království“ (s. 14) je poněkud nekonsistentním shrnutím etiky s misijním apelem; lépe by bylo například odrazit se od výkladu metafory Božího království, nebo od analýzy jednotlivých podobností o nebeském království. Kapitola o intertextualitě (s. 26–27) zmiňuje případy citování SZ v NZ a pak se zabývá historickým kontextem vzniku Matoušova evangelia, tedy situací po zničení druhého chrámu. Nevím, zdali je to další případ odbočení od tématu, nebo spíše rozšíření pojetí intertextuality, jako by autorka předpokládala, že vše je převoditelné na text, a protože všechny nejrozmanitější texty jsou mozaikou stále týchž slov, tak veškerá tvorba a dokonce i dění jsou nahlédnutelné jako projev intertextuality jakožto nejjobecnějšího zákona jakési samoreprodukce smyslu. Ano, je možné věc chápat z perspektivy takto univerzálně chápané intertextuality, ale na jednu stranu pak teorie ztrácí explikativní potenciál, na druhou stranu by práce od začátku do konce musela být koncipována značně jinak, z pohledu hravého vizionáře, v jehož vědomí se intertextuální veškerenstvo transformuje do nové konfigurace.

Každopádně je škoda, že když už byla intertextualita zmíněna, končí její zmínka v této kapitole práce a v analytické pasáži se s žádnou vymezenou teorií intertextuality nepracuje.

Práce je na některých místech poznamenána chybou v interpretaci či formulaci. Např. na s. 49 autorka chybně vykládá 1K 6,1–8 jako by Pavel po Korint'anech požadoval, aby své spory předkládali Bohu, zatímco on protestuje proti tomu, aby se křesťané soudili před nevěřícími, a požaduje, aby se rozsoudili sami mezi sebou, uvnitř církve; na s. 57 nechápu, jak může být pravdivý výrok, že Mt je jediná kniha, kde se Ježíšův požadavek dokonalosti týká lidí, jestliže sama autorka předtím uvádí odkaz na Flp 3,15. Nemá spíš na mysli, že Mt je jediná kniha NZ, kde požadavek dokonalosti vznáší Ježíš?

Dále bych práci vytknul, že se odvolává na starověké autory bez bibliografických odkazů na jejich díla (Filón s. 29 a 45; Diodóros Sicilský s. 32; Platón a Aristotelés s. 35–36; Sofoklés, Plútarchos, Epiktétos, Josef Flavius s. 46...)

Závěrečné hodnocení

Práce svým obsahem splňuje požadavky na bakalářskou práci a svým rozsahem je překračuje, proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení *valde bene*. V rámci obhajoby by se mohla autorka zamyslet například nad tím, zdali vůbec a jak by koncepce intertextuality mohla být skutečným přínosem pro její analýzy antithesí v Horském kázání.

V Praze dne 15. 5. 2017

doc. PhDr. Jiří Pavlík, Ph.D.